

ONDERSTEUNINGSPLAN

Leerlingzorg op Het Rhedens 2016-2018

Dit concept zorgplan is een praktische uitwerking voor de locaties Dieren en Rozendaal van het leerlingbegeleidingsplan

september 2016

Esther Hillen en Desirée Derksen

Vastgesteld : 24 mei 2016

Evaluatie: schooljaar 2017- 2018

Inhoud

Bladzijde

1. Voorwoord	1
1.1 Inleiding	1
1.2 Uitgangspunten	
1 2. Doelen van een zorgplan	2
3. Zorgfasen en begeleidingsstructuur.....	3
3.1 Zorgfase 1: de stevige basis.....	3
3.2 Zorgfase 2: steun waar nodig.....	3
3.3 Zorgfase 3: speciaal waar moet.....	3
4. Uitwerking begeleidingsstructuur	5
4.1 De stevige basis (eerste lijn)	5
4.1.1 Vakdocent	5
4.1.2 Mentor	5
4.1.3 Afdelingsleider	7
4.1.4 Decaan	8
4.1.5 Vertrouwenspersoon/counselor.....	8
4.1.6 Zorgcoördinator/ondersteuningscoördinator.....	9
4.2 Steun waar nodig (tweede lijn).....	9
4.2.1 Contactleerlingen en juniormentoraat in Rozendaal.....	9
4.2.2 Extend in Dieren	9
4.2.3 Steunlessen	10
4.2.4 Juniorbegeleiding	10
4.2.5 Dyslexie	10
4.2.6 Cognitieve ondersteuning: Faalangst	11
4.2.7 Sociale ondersteuning: Rots en Water/weerbaarheidstraining	11
4.2.8 Dyscalculie	11
4.2.9 Taal- en Rekenbeleid	12
4.2.10 Onderwijs Zorg Steunpunt (OZS)	12
4.2.11 Orthopedagoog	12
4.3 Speciaal als het moet (derde lijn).....	13
4.3.1 OZC	13
4.3.2 ZAT	13
4.3.3 Leerplicht	13
4.3.4 JB Gelderland (jeugdbescherming en -reclassering)	14
4.3.5 Schoolmaatschappelijk werk	14
4.3.6 GGD, jeugdarts en schoolverpleegkundige	14
4.4. Zorgkaart	15

5. Leerling Gebonden Financiering	16
5.1 Clusters	16
5.2 Aanvraag	16
5.3 Einde LGF	16
6. Pesten	17
7. Ondersteuningsprofielen en ontwikkelpunten	18
Bijlagen	19

Hoofdstuk 1

Voorwoord

1.1. Inleiding

De zorg voor en begeleiding van leerlingen van Het Rhedens gaat uit van het volgende streefbeeld: begeleiding zo tijdig en tijdelijk mogelijk, in zo licht mogelijke vorm, zo dicht mogelijk bij huis, op de meest adequate wijze en door de meest aangewezen persoon of instelling. Met andere woorden: begeleiden alleen wanneer nodig maar dan wel goed en goedgedoseerd.

Leerlingbegeleiding omvat al wat Het Rhedens doet om een brug te slaan tussen het onderwijs en de leerlingen, waarbij zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met de eigenheid van de leerling. Het Rhedens wil dat elke leerling weet dat hij zichzelf mag zijn en dat hij de mogelijkheid krijgt zich te ontplooien. Elke leerling van Het Rhedens wordt gezien, gehoord en (h)erkend in een structuur van kleinschalige afdelingsteams. Deze teams vormen de basis voor eenheden die onderwijzen en begeleiden. Mentoren en docenten worden in hun begeleidingsactiviteiten ondersteund door deskundigen binnen de school (zoals zorgcoördinator, leerlingbegeleider, decaan en afdelingsleiders) en buiten de school (zoals schoolarts, schoolmaatschappelijk werker, leerplichtambtenaar en OZS-medewerkers).

De structuur van de leerlingbegeleiding is gebaseerd op de volgende drie aandachtsgebieden:

- Sociaal-emotionele ontwikkeling (leren leven)
- (Studie)vaardigheidsbegeleiding (leren leren)
- Keuzebegeleiding/loopbaanoriëntatie (leren kiezen)

Centraal in de leerlingbegeleiding staan de docent en de mentor, waarbij de laatste een spilfunctie vervult en de eerst aanspreekbare persoon in de school is voor leerlingen en ouders.

1.2 . Uitgangspunten

- Het leerlingbegeleidingssysteem biedt alle leerlingen onderwijs en begeleiding op maat.
- Leerlingen en medewerkers houden rekening met algemeen aanvaarde eisen over de omgangsvormen.
- Elke leerling moet zich prettig en veilig kunnen voelen.
- Er is een goede samenwerking tussen leerlingen, ouders en school.
- De leerling wordt actief betrokken bij het bepalen van de wijze waarop de begeleiding vorm krijgt.
- Alle medewerkers hebben een rol in de leerlingbegeleiding.
- School stimuleert ontwikkelingskansen voor leerlingen.
- Elke docent kan mentor zijn.

Hoofdstuk 2

Doelen van een zorgplan

Dit document heeft tot doel op praktische wijze zowel de mogelijkheden als de beperkingen van de zorg aan te geven. De leerlingenzorg richt zich niet alleen op het achteraf ingrijpen bij studie- en gedragsproblemen, maar ook op het signaleren en voorkomen ervan.

Naast mondelinge communicatie is het een schriftelijk document, dat iedereen op de hoogte stelt van de gewoontes en afspraken binnen de leerlingenzorg. Het zorgplan wordt om de drie jaar herzien en zo nodig aangepast.

In het zorgplan staat tevens de planning op de korte en de lange termijn.

Het laatste doel is de samenwerking te bevorderen binnen het gehele schoolteam.

Zie bijlage 6: overzicht protocollen en notities.

Hoofdstuk 3

Zorgfasen en begeleidingsstructuur

Uitgangspunt op Het Rhedens is dat de begeleiding van en de zorg voor de leerlingen op de eerste plaats een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van docenten, ouders en school. De school hecht daarbij aan een systematische aanpak met gebruikmaking van deskundigen buiten de school.

In de begeleidingsstructuur zijn drie zorgfasen te onderscheiden. De zorgfasen lopen parallel met de zorgfasen van de andere scholen binnen het samenwerkingsverband.

3.1. Zorgfase 1: de stevige basis

De stevige basis is de basiszorg en betreft de dagelijkse begeleiding door de vakdocenten en de mentor. Het is gericht op het voorkomen en signaleren van stagnaties in het ontwikkelingsproces van individuele en groepen leerlingen. Zij zijn zelf in staat om de gesignaleerde problemen bij leerlingen aan te pakken en op te lossen. Docenten spelen in op de onderwijsbehoefte van de leerlingen (preventie). Voor een goede afstemming wordt gewerkt in kernteams van docenten.

De leerling wordt begeleid door de mentor, de afdelingsleider, de leerlingbegeleider en de vertrouwenspersoon. Indien nodig kan de schoolmaatschappelijk werker, de leerplichtambtenaar of de jeugdarts ook al ingeschakeld worden om het probleem op te lossen.

Als vakdocenten en mentoren zelf niet meer in staat zijn om de leerling te begeleiden, wordt de leerling aangemeld bij het Onderwijs Zorg Steunpunt (OZS). Voor de aanmelding moet een aanmeldingsformulier ingevuld worden. De afdelingsleider is de poort naar het OZS. Hij bepaalt of een leerling besproken moet worden in het OZS en brengt de leerling in. De zorgcoördinator zorgt voor de agenda van een OZS-bijeenkomst.

3.2. Zorgfase 2: steun waar nodig

Deze steun wordt ingezet als de basiszorg niet (meer) voldoet. Het betreft activiteiten voor (groepen) leerlingen die net iets meer nodig hebben dan de rest. Het zijn activiteiten die de school niet standaard voor elke leerling biedt, maar die wel snel toegankelijk zijn binnen de school.

Hieronder valt ook het OZS. Binnen het OZS wordt besproken hoe de leerling het beste ondersteund kan worden. Dit kan intern binnen de school door de mentor of door medewerkers van het zorgteam.

3.3. Zorgfase 3: speciaal waar het moet

De extra ondersteuning komt in beeld als blijkt dat de geboden ondersteuning na evaluatie niet voldoende is. Het betreft het verlenen van specifieke zorg waarvoor binnen Het Rhedens niet de benodigde deskundigheid of condities voorhanden zijn, zodat externe instanties worden ingeschakeld zoals de schoolmaatschappelijk werker, de jeugdarts, de gezinsgeneralist van het OZC of andere hulpverlening.

De leerling kan ook (op een ander manier) tijdelijk geholpen worden binnen het Samenwerkingsverband Zutphen. Het OZC heeft een schakelklas.

Soms is een leerling meer gebaat bij definitieve plaatsing in een ander onderwijstype of een andere school.

Zie bijlage 1: communicatieschema/werkwijze begeleiding (zorg)leerlingen.

Hoofdstuk 4

Uitwerking begeleidingsstructuur

4.1. De stevige basis (eerste lijn)

De stevige basis is de basiszorg die in de hele school, in elke klas en aan alle kinderen gegeven kan worden. Bij deze zorg gaat het om het volgen van de leerling, het in beeld hebben van en inspelen op de didactische behoeften van de leerling, het pedagogisch klimaat, het welbevinden en de sociaal-emotionele ontwikkeling en de deskundigheid van docenten.

4.1.1. Vakdocent

Het is de taak van de vakdocent om zijn leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden bij de studie van het vak waarin hij les geeft. Als de vakdocent ziet dat een leerling een probleem heeft, probeert hij dat zelf op te lossen door extra uitleg of opdrachten te geven. De vakdocent informeert de mentoren over de inzet en de prestaties van de leerlingen. Onderstaande vijf punten vatten kernachtig samen wat de taken van de vakdocent zijn:

- De vakdocent is verantwoordelijk voor de instandhouding van een goede relatie met leerlingen, zodat een klimaat wordt gecreëerd waarin leerlingen optimaal kunnen functioneren en het onderwijsleerproces goede vooruitgang kan vinden. Hij lost in beginsel problemen zelf op. Hij is binnen de school actief in het leveren van een bijdrage aan hetgeen zijn leerlingen aangaat en is zich bewust van de taak van de mentoren. De vakdocent zorgt er dus voor dat hij mentoren op tijd en adequaat informeert, zodat de mentoren hun werk goed kunnen doen;
- De vakdocent neemt alle factoren die van betekenis zijn voor het functioneren van de leerling in acht. Hij is alert in het vragen en geven van informatie over de voortgang van de leerlingen;
- De vakdocent houdt de dialoog met de leerlingen in stand;
- De vakdocent is zowel vakdocent als studiebegeleider;
- De vakdocent draagt zorg voor doorlopende leerlijnen door rekening te houden met het actuele niveau van de leerling en het perspectief voor de leerling binnen Het Rhedens en in het vervolgonderwijs.

4.1.2. Mentor

De mentor van een klas is de centrale persoon voor de mentorleerlingen en hun ouders.

De taken van de mentor worden als volgt ingedeeld:

- Zorg voor de individuele leerling.
- Zorg voor de groep.
- Contact met de ouders.
- Contact met collega's.
- Contact met zorgteam en/of externen, bijvoorbeeld basisscholen.

Zorg voor de individuele leerling

- De mentor (hij) is de eerste beroepsinstantie voor de leerling;
- Hij is op de hoogte van de informatie uit het onderwijskundig rapport en het leerlingvolgsysteem en houdt het systeem ook gedurende het schooljaar bij;

- Hij bespreekt met leerlingen de resultaten, houdt deze in de gaten en neemt zo nodig maatregelen;
- Hij begeleidt de leerling ook op sociaal, emotioneel en didactisch gebied en stelt zo mogelijk een diagnose;
- Hij houdt het verzuim van individuele leerlingen bij;
- Hij bemiddelt in conflicten tussen leerlingen, eventueel in samenwerking met de afdelingsleider;
- Hij treft regelingen in geval van ziekte van een leerling;
- Hij besteedt extra aandacht aan nieuwe leerlingen;
- Hij is verantwoordelijk voor het aanleveren van een handelingsplan wanneer dit nodig is.

Zorg voor de groep

- De mentor bevordert de sociale verhoudingen binnen de groep;
- Hij is verantwoordelijk voor het aanleveren van een groepshandelingsplan wanneer dit nodig is;
- Hij controleert het leerlingvolgsysteem en handelt bijzonderheden daarin af;
- Hij geeft zijn mentorgroep studielessen ter bevordering van de studievaardigheden;
- Hij draagt verantwoordelijkheid voor klassenavonden die binnen de school worden gehouden;
- De mentor is aanwezig tijdens activiteiten van de mentorklas.

Contact met ouders

- De mentor is voor de ouders het eerste aanspreekpunt
- Hij maakt voor alle leerlingen van zijn mentorgroep drie maal per jaar een woordrapport. Dit woordrapport wordt samen met het cijferoverzicht uitgereikt.
- De mentor neemt bij zorgen over resultaten en welbevinden contact op met het thuisfront.

Contact met collega's

- De mentor informeert indien nodig docenten, de afdelingsleider en de zorgcoördinator over individuele leerlingen of de mentorgroep;
- Hij bereidt de leerling-bespreekvergaderingen en de rapportvergaderingen voor;
- Hij zorgt aan het eind of aan het begin van het schooljaar voor een zorgvuldige overdracht van zijn mentorinformatie aan de nieuwe mentor.

Contact met het zorgteam en/of externen

- De mentor levert informatie aan en overlegt met de afdelingsleider bij een doorverwijzing naar het Onderwijs Zorg Steunpunt (OZS);
- De mentor heeft contact met de leerkracht van groep 8 van de basisschool wanneer dit nodig is;
- De mentor heeft contact met de leerkrachten van groep 8 van de basisscholen tijdens de warme overdracht van de gegevens van de nieuwe brugklasleerlingen;
- De mentor levert informatie aan en overlegt met de afdelingsleider bij een doorverwijzing naar de schoolarts.

Keuzebegeleiding

- De mentor begeleidt de leerling bij het maken van de noodzakelijke keuzes op het gebied van afdelings-, -vakkenpakket- en profielkeuze;
- Op de locatie Dieren heeft de mentor bij het maken van de juiste vervolgopleiding in klas 4 van het vmbo een belangrijke voorlichtende en ondersteunende rol. Dit vindt plaats in de mentoruren en in de begeleidingsuren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden van 'Het RhedensVmboDedecaan.net' en de daarin geïntegreerde keuzemethode 'Keuzeweb'. De mentor bereidt de leerlingen voor op de keuzes die in april gemaakt moeten

worden. Voor 2 bl/kl is dat een afdelingskeuze, voor 2 mavo is dat een beperkte vakkenkeuze, voor 3 mavo is dat een vakkenpakketkeuze en voor 4 bl/kl en mavo is dat een keuze voor een vervolgopleiding.

- Op de locatie Rozendaal volgen de leerlingen in de derde klas in de mentorles de methode 'Keuzeweb'. De mentor heeft samen met de decaan een belangrijke voorlichtende en ondersteunende rol bij het maken van de profielkeuze.

4.1.3. Afdelingsleider

Op elke locatie van Het Rhedens wordt een onderwijsafdeling geleid door een afdelingsleider.

Dieren	Rozendaal
Vmbo onderbouw bb/kb met lwoo	Havo/vwo klas 1, 2 en 3
Vmbo bovenbouw bb/kb met lwoo	Havo bovenbouw
Mavo onderbouw	Vwo/gym bovenbouw
Mavo bovenbouw	
Havo/vwo/vwo(+) klas 1-3 , + is met Latijn/Grieks	

De afdelingsleider maakt deel uit van het management van de school. Hij is aanspreekpunt voor de leerlingen, docenten en ouders. Hij is verantwoordelijk voor de aansturing m.b.t. de begeleiding van leerlingen van zijn afdeling. Het is zijn taak om samen met de mentoren na te gaan of alle mogelijkheden binnen de school zijn bekeken of uitgetoetst. Hij kan ook de hulp inroepen van de zorgcoördinator. Als problemen van een leerling binnen de gewone zorg niet zijn opgelost, meldt de afdelingsleider de leerling aan bij het Onderwijs Zorg Steunpunt (OZS) op school. Onderstaande punten vatten kernachtig samen wat de taken van de afdelingsleider gericht op zorg- en leerlingbegeleiding zijn:

Naar de leerling toe:

- De afdelingsleider is betrokken bij tussentijdse instroom en uitstroom van leerlingen en heeft hierover overleg met de mentoren;
- De afdelingsleider neemt beslissingen over het naar huis laten gaan van leerlingen die zich op school ziek melden;
- De afdelingsleider neemt beslissingen over het eventueel straffen van de aan hem toevertrouwde leerlingen bij het niet nakomen van de regels;
- De afdelingsleider besteedt in zijn afdeling aandacht aan de het pedagogisch en didactisch beleid.
- De afdelingsleider draagt in overleg met de mentor zorg voor die leerlingen die ondersteuning behoeven. De begeleiding betreft ook het contact met ouders, het inschakelen van externe instanties als leerplicht en het inbrengen in het OZS-overleg;
- De afdelingsleider houdt contact met de decaan over de opzet van een studie- en beroepskeuzeprogramma voor zijn leerlingen.

Naar de mentor toe:

- De afdelingsleider coördineert in goed collegiaal overleg de werkzaamheden van de mentoren en gaat na of de begeleiding volgens de afspraken verloopt. Hiervoor heeft hij regelmatig overleg met de mentoren;
- De afdelingsleider geeft waar nodig ondersteuning aan een mentor, bijvoorbeeld door desgevraagd aanwezig te zijn bij belangrijke gesprekken tussen mentoren en ouders. Hij

geeft aan de mentoren en docenten inzage in testrapporten en verslagen van/over een leerling. Vertrouwelijke informatie dient daar buiten te blijven.

Per afdeling is er regelmatig overleg binnen de kernteams. Een overleg kan de vorm hebben van een leerlingbespreking, een rapportvergadering, een teambuildingactiviteit of scholing. Het overleg staat onder leiding van de afdelingsleider. Bij een teamoverleg zijn alle docenten uit de afdeling aanwezig. Aan het begin van het schooljaar worden de zorgleerlingen uit de afdeling tijdens de warme overdracht en in het teamoverleg besproken.

4.1.4. Decaan

De decaan draagt zorg voor de begeleiding en advisering van leerlingen met betrekking tot hun (school)loopbaan. Hij bereidt de leerlingen voor op het kiezen van vakken, een vervolgopleiding of een beroep. Hij doet dat in nauw overleg met de mentor en de vakdocenten. Daarvoor voert hij individuele gesprekken met leerlingen en geeft hij klassikaal voorlichting over keuzemogelijkheden rondom vervolgopleidingen en werk. Hij wijst ook op open dagen en inschrijvingstermijnen. De decaan is ook betrokken bij de organisatie van de jaarlijkse voorlichtingsavonden voor leerlingen en ouders over profielen, studierichtingen en beroepsopleidingen. Hij is de vraagbaak voor ouders en leerlingen. Onderstaande punten vatten kernachtig samen wat de taken van de decaan zijn:

- De decaan geeft voorlichting over beroepen en vervolgopleidingen aan leerlingen en/of ouders en organiseert deze;
- De decaan vraagt de docenten advies ten aanzien van de mogelijkheden van de leerlingen voor bepaalde vakken;
- De decaan geeft adviezen aan de ouders door;
- De decaan geeft de leerlingen en hun ouders advies m.b.t. gekozen vakken, profielen en scholen;
- De decaan zorgt voor advisering naar het vervolgonderwijs en het arbeidsveld;
- De decaan onderhoudt de contacten met het vervolgonderwijs;
- De decaan volgt de loopbaan van de leerlingen nadat ze de school verlaten hebben.

In het leerlingbegeleidingssysteem is de studie- en beroepsoriëntatie opgenomen (keuzebegeleiding). Deze is in handen van de decaan. Hij geeft schriftelijke informatie en mondelinge voorlichting, zowel klassikaal als individueel. De decaan begeleidt en adviseert ook mentoren en vakdocenten bij hun voorlichting met betrekking tot de oriëntatie op studie en beroep.

4.1.5. Vertrouwenspersoon (counselor)

Op elke school komen leerlingen voor met problemen waardoor hun functioneren en hun resultaten nadelig worden beïnvloed. Met een aantal problemen kan de leerling bij de eigen mentor of een vakdocent terecht. Bij andere problemen kunnen zij hulp nodig hebben van een vertrouwenspersoon. Het kan dan gaan om ernstige problemen zoals ongewenste intimiteiten, machtsmisbruik, verslaving, pesten, mishandeling en seksueel misbruik. De vertrouwenspersoon richt zich niet direct op het oplossen van een probleem, maar hij zorgt voor een eerste opvang, biedt een luisterend oor en bemiddelt tussen leerlingen en hulpverlenende instanties. De vertrouwenspersoon heeft een signaleringspositie en geeft waar nodig een signaal naar de schoolleiding. Op beide locaties van Het Rhedens is een mannelijke en een vrouwelijke vertrouwenspersoon. Leerlingen, maar ook docenten, kunnen met hen altijd een afspraak maken.

4.1.6. Zorgcoördinator (ondersteuningscoördinator)

De zorgcoördinator heeft overzicht op de geboden zorg op school en houdt zich bezig met leerlingbegeleiding. Hij regelt en ziet toe op de uitvoering en begeleiding van de zorgleerling (de leerling die extra ondersteuning nodig heeft). Daarnaast houdt hij zich bezig met preventie. De zorgcoördinator is de contactpersoon voor het samenwerkingsverband en externen. Hij houdt de veranderingen in de zorg bij en heeft een adviserende rol naar de directie. Hij signaleert de behoefte aan scholing en neemt maatregelen ter voorkoming van het ontstaan van problemen. Tenslotte bewaakt hij het zorgproces. Hij beheert de afspraken die zijn gemaakt ten aanzien van leerlingenzorg.

De zorgcoördinator maakt onderdeel uit van het Onderwijs Zorg Steunpunt (OZS) en het Zorg Advies Team (ZAT) op school.

4.2. Steun waar nodig (tweede lijn)

Onder steun waar nodig vallen alle activiteiten binnen de school die extra, naast de basisaanpak voor alle leerlingen, nodig zijn om leerlingen met succes hun schoolloopbaan te laten volgen. Het gaat dan om extra inzet of extra activiteiten die nodig zijn om tegemoet te komen aan de extra onderwijs(zorg)behoefte van (een deel van) de leerlingen.

4.2.1. Contactleerlingen en juniormentoraat in Rozendaal

Contactleerlingen zijn leerlingen uit de bovenbouw die andere leerlingen kunnen helpen met hun huiswerk. De bijlessen zullen in overleg met de ouders gegeven worden. Dit kan onder schooltijd of na schooltijd zijn. Ook met (andere) problemen kunnen leerlingen bij de contactleerlingen terecht.

Een leerling uit de bovenbouw die speciale zorg voor vier tot vijf brugklassers heeft, is een juniormentor. Het juniormentoraat gebeurt in nauw overleg en onder controle van de gewone mentor.

4.2.2. Extend in Dieren

Met haar Extend-programma biedt Het Rhedens Dieren een uniek pakket extra leermogelijkheden. Extend bestaat uit drie onderdelen: Studiecentrum, Plusklas 8^e groepers en Aanbod Actief.

In het Studiecentrum kunnen leerlingen bijna dagelijks terecht voor extra uitdaging of ondersteuning. De Plusklas is speciaal voor 8^e groepers met een voorsprong die extra en passende leerstof zoeken. Het Actief-aanbod bestaat uit drie dynamische modules: podiumkunsten, sport en thema-aanbod.

Op [de website van Het Rhedens](#) kan een folder gedownload worden over [Extend](#).

4.2.3. Steunlessen

In Dieren zijn er binnen het vmbo Rhedensuren. De Rhedensuren worden verschillend ingevuld.

Niveau	Regelmaat	Onderbouw	Bovenbouw
Vmbo-b/k	2x per week in de bovenbouw 1x per week in de bovenbouw	Klas 1: 1 ^e uur verschillende vakken 2 ^e uur rekenen en taal (nieuwsbegrip) Klas 2: 1 ^e uur: taal (nieuwsbegrip) 2 ^e uur: rekenen	Klas 3: taal/rekenen Klas 4: rekenen Voor vmbo-k is het een extra uur naast het reguliere lestabel
Mavo	2x per week in blokken van 9 weken	Taal, rekenen, dans en podiumkunsten (klassen opgedeeld in groepen)	N.v.t.

Op havo en vwo kunnen leerlingen buiten de reguliere lessen extra ondersteuning krijgen voor taal en rekenen.

In Rozendaal kunnen de leerlingen in de eerste klas steunles volgen voor de vakken Nederlands, Engels, Frans en wiskunde. In de tweede klas wordt er studieles gegeven voor de vakken Engels, Frans en wiskunde. De steunlessen worden gegeven door vakdocenten. Leerlingen volgen steunles op advies van de vakdocent. In de examenklassen wordt er examentraining gegeven.

4.2.4. Juniorbegeleiding

Op Het Rhedens is er juniorbegeleiding. De leerlingen begeleiden mentoren en vakdocenten bij verschillende activiteiten gedurende het jaar zoals de open dag en deminilessen.

4.2.5. Dyslexie

De Stichting Dyslexie Nederland (SDN) definieert dyslexie als een stoornis die gekenmerkt wordt door hardnekkige problemen in de automatisering van de woordidentificatie (lezen) en/of schriftbeeldvorming (spellen). Er is sprake van hardnekkige problemen als het niveau van lezen en spellen, gemeten volgens criteria van snelheid en nauwkeurigheid, aantoonbaar achterligt op het gewenste niveau en deskundige hulp niet, of in onvoldoende mate, de gewenste verbeteringen oplevert.

Op school wordt rekening gehouden met dyslectische leerlingen. Dit is nader uitgewerkt in het dyslexieprotocol van Het Rhedens.

De dyslexiecoördinator houdt zich bezig met het dyslexiebeleid op school en coördineert alles wat te maken heeft met dyslexieleerlingen. Leerlingen en ouders kunnen met hun vragen terecht bij de

dyslexiecoördinator. De dyslexiecoördinator verzorgt de informatieavond voor de ouders van dyslectische leerlingen in de eerste klas en is eerste aanspreekpunt voor screening in klas 1, remedial teaching, Kurzweil en de faciliteitenpas.

Zie bijlage 9: het dyslexieprotocol.

4.2.6. Cognitieve ondersteuning: faalangst

Van leerlingen worden op school en daarbuiten allerlei prestaties verwacht. Veel leerlingen hebben daarbij last van een bepaalde druk, zeker als die prestaties door anderen beoordeeld worden. Dat is op zich niets bijzonders en ook heel gezond. Soms wordt die druk te groot. Er treedt een zekere angst op die tot een mindere prestatie leidt. We spreken dan van negatieve faalangst. Sommige leerlingen hebben moeite met het omgaan met hun faalangst.

Leerlingen uit de eerste klas vullen na de herfstvakantie de SAQI-test in: de School Attitude Questionnaire Internet-test. Dit is een vragenlijst die informatie geeft over hoe een leerling de school ervaart. De SAQI-test geeft informatie over hoe een leerling de school ervaart. De SAQI meet de motivatie voor schoolvakken, de tevredenheid met school en het zelfvertrouwen. Bij SAQI gebeurt alles via internet. Als de resultaten van deze test op één of meerdere onderdelen aanleiding geven voor extra aandacht of begeleiding kan, in overleg met de ouders een faalangstreductietraining worden aangeboden. Leerlingen met faalangst krijgen in een klein groepje hulp bij het omgaan met faalangst. Deze training wordt eenmalig in de eerste klas aangeboden. Er zijn op school docenten/onderwijsassistenten opgeleid tot faalangstreductietrainer. Op Het Rhedens wordt ook faalangstreductietraining gegeven aan eindexamenkandidaten.

4.2.7. Sociale ondersteuning: Rots en Water/weerbaarheidstraining

Rots-en-Watertraining is een sociale weerbaarheidstraining waarbij de training van weerbaarheid samengaat met de ontwikkeling van positieve sociale vaardigheden. Weerbaarheid en solidariteit (rots en water) worden getraind.

In Dieren wordt Rots en Water jaarlijks aangeboden aan leerlingen in klas 3 en hoger. In de eerste en tweede klas wordt weerbaarheidstraining aangeboden aan een groep leerlingen die daarvoor in aanmerking komt. Voor deze weerbaarheidstraining wordt een externe ingehuurd.

4.2.8. Dyscalculie

Dyscalculie is een rekenstoornis die dikwijls samengaat met nog een aantal andere beperkingen, zoals een zwak ruimtelijk inzicht, moeite met klokkijken, slechter geheugen, spellingsproblemen, gebrek aan inzicht.

Voor leerlingen met dyscalculie zijn de volgende faciliteiten beschikbaar. Zij hebben recht op extra tijd bij de vakken waarbij rekenwerk een stevige rol speelt (art. 55 Eindexamenbesluit). Op onze school is dat voor de vakken wiskunde, scheikunde, natuurkunde, aardrijkskunde, m&o (management en organisatie) en economie. Leerlingen met dyscalculie mogen altijd gebruikmaken van een rekenmachine.

Vanuit het Samenwerkingsverband is er door een werkgroep dyscalculie een dyscalculieprotocol ontwikkeld. Deze is voor de locaties Dieren en Rozendaal uitgewerkt.

Zie bijlage 10: Het dyscalculieprotocol

4.2.9. Taal- en rekenbeleid

Op Het Rhedens hebben we een taal- en rekenbeleid. Aangezien er steeds meer eisen worden gesteld op taal- en rekengebied tijdens de examens, hebben de locaties op dit gebied een beleidsplan opgesteld met daarin de opgenomen begeleiding voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Zie bijlage 13 en 14: Taal- en rekenbeleid.

4.2.10. Onderwijs Zorg Steunpunt (OZS)

Elke zorgleerling (met en zonder clusterindicatie) zal - met extra ondersteuning – in staat zijn diens onderwijsprogramma te volgen binnen het regulier voortgezet onderwijs. Om deze leerlingen met speciale onderwijsbehoeften zo goed mogelijk te begeleiden binnen het voortgezet onderwijs, heeft Het Rhedens een steunpunt binnen de school ingericht. Het steunpunt wordt bemenst door de zorgcoördinator, de leerlingbegeleider, de schoolmaatschappelijk werker, onderwijsgeneralisten en een gezinsgeneralist vanuit het OZC. Het steunpunt komt elke twee weken bij elkaar om leerlingen te bespreken en actie te ondernemen. Het steunpunt maakt structureel deel uit van de zorgstructuur van de school. Het OZS biedt de leerling en het team van docenten begeleiding op maat. Dat kan in de klas zijn, maar ook op een vaste plek in de school met vaste medewerkers en zoveel mogelijk vaste tijden. Het Rhedens werkt volgens werkafspraken.

Als een mentor of vakdocent een probleem signaleert bij een leerling, probeert hij het eerst zelf op te lossen. Als dit niet mogelijk is, kaart hij het probleem aan bij de afdelingsleider en/of de zorgcoördinator. Indien nodig wordt de hulp ingeroepen van de betrokken disciplines (leerplicht, GGD, BJZ, GGZ enz.). Er is rechtstreeks overleg tussen de school, ouders en betrokken disciplines. Als het probleem in dit stadium opgelost kan worden, is de school handelingszeker. Als het probleem niet opgelost kan worden, is de school handelingsonzeker en besluit de afdelingsleider tot bespreking in het OZS. Voor de aanmelding moet een aanmeldingsformulier ingevuld worden. Het aanmeldingsformulier wordt opgestuurd naar de zorgcoördinator, zodat hij de leerling in de agenda kan zetten. Voor inbreng in het OZS is nog geen toestemming van ouders nodig. Dit is een interne zorgconsultatie.

Elke twee weken vindt er een OZS-bijeenkomst plaats. In het OZS participeren de zorgcoördinator, de schoolmaatschappelijk werker, twee onderwijsgeneralisten, een gezinsgeneralist van het OZC en de afdelingsleider van wie de leerlingen wordt besproken. De zorgcoördinator zit de bijeenkomst voor en verwerkt de notulen. Tijdens de bijeenkomst worden de leerling en het probleem besproken en worden gelijk acties uitgezet: wie doet wat, wanneer etc. Voor elke casus wordt een regievoerder aangewezen. De actie kan bestaan uit het tijdelijk begeleiden van een leerling door de mentor of één van de generalisten of het opvragen van informatie bij diverse instanties door de afdelingsleider. Ook kan het zijn dat de expertise van het OZC nodig is.

Als de expertise van het OZC nodig is of een externe instantie moet worden geraadpleegd, is de toestemming van ouders wel nodig. Dat kan de volgende hulp zijn: ambulante begeleiding, diagnostiek van Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ), Bureau Jeugdzorg (BJZ), Tactus Verslavingszorg, Advies- en Meldpunt Kinder mishandeling (AMK) en Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD), integrale daghulp of de schakelklassen.

4.2.11. Orthopedagoog

De orthopedagoog wordt ingezet op verzoek van de afdelingsleiders, zorgcoördinator of mentor in samenspraak met de ouders/verzorgers van de leerling. Ook kan tijdens een OZS-bijeenkomst besloten worden om hem in te zetten. De orthopedagoog doet onder meer onderzoek op het gebied van intelligentie, dyslexie, dyscalculie en didactische en sociaal-emotionele vaardigheden. Tevens geeft hij advies. De werkplek van de orthopedagoog is op de locatie Dieren.

4.3. Speciaal als het moet (derde lijn)

Zorg die niet binnen de school kan worden opgelost, valt onder zware zorg. Er is dan externe expertise nodig.

4.3.1. Onderwijs Zorg Centrum (OZC)

Het OZC kan de volgende hulp bieden: ambulante begeleiding, diagnostiek van GGZ, BJ Gelderland, Tactus, AMK en GGD, integrale daghulp of de schakelklassen.

Integrale daghulp is voor leerlingen die in hun thuissituatie te weinig aanwijzingen krijgen om sociale vaardigheden aan te leren. Voor integrale daghulp is een indicatie van BJ Gelderland nodig. Leerlingen die een tijdelijke time-out nodig hebben, gaan naar de schakelklas waar ze drie maanden blijven en hun eigen schoolprogramma volgen. Vanuit de schakelklas gaan de leerlingen over het algemeen terug naar hun eigen klas, een andere school binnen het samenwerkingsverband of het voortgezet speciaal onderwijs (v.s.o.). In een enkel geval, als er geen alternatieven zijn en de leerling de veiligheid binnen de school of het OZC in gevaar brengt, gaat een leerling naar 'Op de rails'.

Het OZC vergadert tweewekelijks. Komt het OZC er niet uit, dan ligt het in de planning dat de leerling wordt besproken in het MDT (Multi Disciplinair Team). Dit bestaat uit de GGZ, BJ Gelderland, GGD, LPA, gedragswetenschappers OZC, een notulist en de voorzitter van het OZC. Dit lijkt op een bovenschools ZAT. Daarnaast is er een smalle PCL (Permanente Commissie Leerlingenzorg). Zij bespreken vooral de PRO-LWOO-toetsing en -toelating, toelaatbaarheidsverklaring voor het v.s.o., arrangementen en de (instroom en) bespreking van problematische leerlingen.

4.3.2. Zorg Advies Team (ZAT)

Het ZAT staat voor Zorg Advies Team en bestaat uit een leerplichtambtenaar, een medewerker van Bureau Jeugdzorg, de schoolmaatschappelijk werkster, de jeugdarts, een ambulante hulpverlener van het Samenwerkingsverband (OZC), de zorgcoördinator en de afdelingsleiders. Het ZAT heeft enkele overlegmomenten per jaar en adviseert over leerlingen die worden ingebracht door de afdelingsleiders. Sinds de start van passend onderwijs is het ZAT afgeschaft op Het Rhedens. Wel zijn er tweejaarlijkse overlegmomenten met leerplichtambtenaren, GGZ-medewerkers en de school.

4.3.3. Leerplicht

Leerlingen moeten vanaf hun vijfde tot hun achttiende verjaardag naar school. De ouders zijn verplicht hierop toe te zien. De school en de leerplichtambtenaar controleren dit. Leerplicht geldt voor kinderen van 5 tot en met 16 jaar. Vanaf de eerste dag van de maand nadat een leerling 5 is geworden tot het einde van het schooljaar waarin het 16 is geworden, of aan het einde van het twaalfde schooljaar. De basisschoolperiode telt mee voor acht jaar, ook als de leerling hierin werkelijkheid korter over heeft gedaan. Direct na de leerplicht begint de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht eindigt als een leerling een startkwalificatie heeft gehaald of 18 jaar is geworden.

De leerplichtambtenaar controleert of de leerplicht wordt nageleefd. Ook geeft hij voorlichting aan jongeren over het belang van naar schoolgaan en de gevolgen van het overtreeden van de

Leerplichtwet. Als een kind niet meer naar school wil omdat het een probleem heeft, dan zoekt de leerplichtambtenaar – in overleg met school en ouders – naar een oplossing. Ouders en school zijn en blijven echter primair verantwoordelijk voor het kind. Is er sprake van ongegrond verzuim, dan zijn ouders en leerlingen vanaf 12 jaar aansprakelijk.

Zie bijlage 7: Het protocol verzuim.

4.3.4. JB Gelderland (Jeugdbescherming en -reclassering) en gemeente

Met de ingang van Passend Onderwijs is Bureau Jeugdzorg (BJZ) vervallen en zijn de taken van BJZ verdeeld onder JB Gelderland en de gemeente.

Alle ondersteuning vanuit het vrijwillige kader wordt gearrangeerd vanuit de gemeente. Je kunt hierbij denken aan ondersteuning via GGZ (waaronder Karakter, Pro Persona). De verwijzing wordt afgegeven door de huisarts en de beschikking door de gemeente. Overige vrijwillige ondersteuning loopt via de vindplaatsen (bijvoorbeeld school, politie, wijkteams). Voor deze hulp geeft de gemeente ook een beschikking af. School kan de beschikking aanvragen via schoolmaatschappelijk werkster Karin van Zelst.

JB Gelderland houdt zich bezig met jeugdhulpverlening in een gedwongen kader (met uitsluiting van drang en dwang).

4.3.5. Schoolmaatschappelijk werk (SMW)

Leerlingen, ouders en leraren kunnen met al hun vragen terecht bij de schoolmaatschappelijk werker. Zij biedt hen een luisterend oor, begeleiding en verwijzt eventueel door naar meer gerichte vormen van begeleiding en hulp. Door een nauwe samenwerking met het jongerenwerk is er zicht op potentiële problemen bij jeugdigen. Het lukt hierdoor sneller oplossingen te bieden en 'ontsporing' van jongeren te voorkomen.

Er zijn verschillende manieren om je aan te melden bij schoolmaatschappelijk werk:

- Via het OZS
- Via de docent/mentor/afdelingsleider/zorgcoördinator
- Rechtstreeks door ouders en leerlingen (info op de website)

SMW koppelt niet wekelijks terug. Indien nodig kan zorgcoördinator om informatie vragen. SMW koppelt alleen terug als er toestemming is.

4.3.6. GGD, jeugdarts en schoolverpleegkundige

Op Het Rhedens werken een jeugdarts en een jeugdverpleegkundige. Ze zijn werkzaam bij de afdeling Jeugdgezondheidszorg van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM). De jeugdgezondheidszorg werkt preventief. Dat wil zeggen dat we eventuele problemen zo vroeg mogelijk proberen op te sporen. Leerlingen worden op verschillende momenten in hun ontwikkelingen onderzocht en er wordt gekeken naar de lichamelijke en de psychische gezondheid. Waar nodig wordt nauw samengewerkt met andere instanties zoals JB Gelderland, de Gelderse Roos (RIAGG), huisartsen en specialisten. Daarnaast worden er voorlichtingen en cursussen georganiseerd.

Op Het Redens worden spreekuren gehouden door de jeugdarts en de jeugdverpleegkundige. Tijdens de spreekuren is er ruimte voor vervolgonderzoeken en om leerlingen te zien die worden aangemeld

door ouders, zorgcoördinatoren, mentoren of het Onderwijs Zorg Steunpunt. Leerlingen en ouders/verzorgers kunnen zelf ook een afspraak maken.

Het spreekuur van de jeugdverpleegkundige is voor problemen en vragen over:

- Gewicht, voedingspatroon;
- Leefstijl (bewegen, slapen, alcohol, roken, drugs etc.);
- Situatie thuis en/of op school;
- Omgang met anderen (bijv. pesten);
- Puberteit.

Het spreekuur voor de jeugdarts is voor:

- Gedragsproblemen;
- Sociaal-emotionele problemen (bijv. problemen met contact, faalangst, onzekerheid);
- Overige onderwerpen (bijv. groei, gehoor, motoriek, houding, algehele ontwikkeling);
- Ziekteverzuim.

De jeugdgezondheidszorg kijkt op verschillende momenten naar de ontwikkeling van kinderen. In het voortgezet onderwijs worden alle tweedeklassers opgeroepen voor een gezondheidsonderzoek. Naar aanleiding van dit onderzoek kan er een verwijzing plaatsvinden naar het spreekuur van de jeugdverpleegkundige of de jeugdarts.

4.4. Zorgkaart

Zie bijlage 2: de zorgkaart.

Hoofdstuk 5

Leerling Gebonden Financiering

Rugzakje is een andere naam voor Leerling Gebonden Financiering (LGF). Dit is een bijdrage van het Ministerie (OC en W) voor leerlingen bij wie leerachterstanden optreden, die ontstaan zijn door verschillende oorzaken. Het doel van een rugzak is deze leerlingen onderwijs bieden dat afgestemd is op hun individuele mogelijkheden en beperkingen. In het kader van het recht op keuzevrijheid en de toenemende vraag naar integratie van kinderen met een beperking in de samenleving, kunnen ouders kiezen voor het regulier voortgezet onderwijs in plaats van speciaal voortgezet onderwijs.

Om in aanmerking te komen voor een LGF heeft een kind een clusterindicatie nodig.

5.1. Clusters

De indeling geschiedt per cluster.

- Cluster 1: voor leerlingen met een visuele handicap
- Cluster 2: voor leerlingen met een auditieve en/of communicatieve handicap

5.2. Aanvraag

De ouders vragen in overleg met de school zelf een rugzakje aan bij één van de commissies van indicatiestelling: de school levert de gevraagde documenten. Als de Commissie voor Indiciestelling heeft besloten dat een kind een indicatie krijgt, krijgt Het Rhedens extra financiële middelen om het kind op school te kunnen ondersteunen. Mocht de ondersteuning die Het Rhedens biedt niet toereikend zijn, dan wordt in samenspraak met ouders en ambulant begeleider van de cluster gekeken naar de meest passende plek voor de leerling. Dit zou een clusterschool kunnen zijn.

5.3. Einde LGF

Met de ingang van het passend onderwijs gaan de gelden die in het verleden bestemd waren voor cluster 3 en 4 direct naar het Samenwerkingsverband, die de gelden weer verdeeld over descholen. Het OZS op Het Rhedens voldoet aan de eis van het passend onderwijs om leerlingen met ondersteuningsbehoefte te begeleiden.

Hoofdstuk 6

Pesten

Pesten is het gedrag waarbij één persoon herhaald en gedurende langere tijd door een of meerdere anderen bejegend wordt op manieren die leiden tot fysieke verwonding en/of psychisch lijden. Dit kan variëren van woordgrapjes tot structureel geweld. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend.

Op Het Rhedens is een pestprotocol aanwezig. Hierin wordt vastgelegd welke stappen de school zet in geval van pesten: met wie wordt er gepraat, wie zijn daarbij, en wat is de volgende stap.

Zie bijlage 8: het pestprotocol.

Zie bijlage 12: de richtlijnen voor social media.

Hoofdstuk 7

Ondersteuningsprofielen en ontwikkelpunten

In schooljaar 2012-2013 zijn de ondersteuningsprofielen van onze scholen vergeleken met de basisondersteuningsprofielen van het samenwerkingsverband. Er is toen een nulmeting gemaakt met ontwikkelpunten. Naar aanleiding van die ontwikkelpunten heeft elke locatie zijn ontwikkelagenda samengesteld.

In schooljaar 2014-2015 is er een audit geweest en hebben de locaties de ontwikkelpunten aangepast.

Zie bijlage 3: de onderwijsondersteuningsprofielen van de locaties Dieren en Rozendaal.

Zie bijlage 4: de meest actuele ontwikkelpunten en -agenda van de locaties Dieren en Rozendaal.

Zie bijlage 5: de basisondersteuningsprofielen dialoogschool en begeleidingsschool.

Bijlagen

Inhoud van de bijlagen

1. Communicatieschema/werkwijze begeleiding (zorg)leerlingen *
2. Zorgkaart *
3. A. Onderwijsondersteuningsprofiel locatie Dieren
B. Onderwijsondersteuningsprofiel locatie Rozendaal
4. A. Ontwikkelpunten locatie Dieren (2016)
B. Ontwikkelpunten locatie Rozendaal (2016)
5. A. Basisondersteuningsprofiel dialogoschool
B. Basisondersteuningsprofiel begeleidingsschool
6. Overzicht protocollen en notities (2016)
7. Protocol Verzuim *
8. Protocol Pesten *
9. Protocol Dyslexie *
10. Protocol Dyscalculie (concept)
11. Protocol Rouw 2013
12. Richtlijnen Social Media 2013 *
13. A. Beleidsplan Rekenen locatie Dieren *
B. Beleidsplan Taal locatie Dieren *
14. A. Beleidsplan Rekenen locatie Rozendaal *
B. Beleidsplan Taal locatie Rozendaal *

Alle bijlagen kunnen worden opgevraagd bij :

Esther Hillen (Dieren) hillene@hetrhedens.nl

Desirée Derksen (Rozendaal) derksend@hetrhedens.nl

*) Deze bijlagen vindt u op onze website.